

કમલમ્

ગાંધીનગર થી પ્રસિદ્ધ ચતુર્થ દૈનિક Daily

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ રાષ્ટ્રીય ગીત 'વંદે માતરમ્' ની ૧૫૦મી વર્ષગાંઠનિમિત્તે એક વર્ષ સુધી ચાલનારા સ્મરણોત્સવનું ઉદ્ઘાટન કર્યું

વંદે માતરમ્ નો સાર ભારત, ભારત માતા અને ભારતનો શાશ્વત વિચાર છે: પ્રધાનમંત્રી

વંદે માતરમ્

રાષ્ટ્રીય ગીત કે 150 વર્ષ કા સ્મરણોત્સવ

આ સમારંભમાં મુખ્ય કાર્યક્રમની સાથેસાથ સમાજના તમામ વર્ગોના નાગરિકોની ભાગીદારીની સાથે સાર્વજનિક સ્થળો પર 'વંદે માતરમ્' ના સંપૂર્ણ સંસ્કરણનું સામૂહિક ગાયન કરવામાં આવ્યું.

પ્રધાનમંત્રીએ આ પ્રસંગે એક સ્મારક ટપાલ ટિકિટ અને સિક્કો પણ બહાર પાડ્યો. આ કાર્યક્રમ ઓપનઆરિક રીતે ૭ નવેમ્બર, ૨૦૨૫થી, ૭ નવેમ્બર, ૨૦૨૬ સુધી એક વર્ષ લાંબી રાષ્ટ્રવ્યાપી સ્મૃતિની શરૂઆત કરે છે, જે આ કાલાતીત રચનાના ૧૫૦ વર્ષની ઉજવણી માટે છે, જેણે ભારતની સ્વતંત્રતા યાજવળને પ્રેરણા આપી અને રાષ્ટ્રીય ગૌરવ અને એકતાને પ્રેરણા આપતું રહે છે.

પ્રધાનમંત્રીએ આ પ્રસંગે એક સ્મારક ટપાલ ટિકિટ અને સિક્કો પણ બહાર પાડ્યો. આ કાર્યક્રમ ઓપનઆરિક રીતે ૭ નવેમ્બર, ૨૦૨૫થી, ૭ નવેમ્બર, ૨૦૨૬ સુધી એક વર્ષ લાંબી રાષ્ટ્રવ્યાપી સ્મૃતિની શરૂઆત કરે છે, જે આ કાલાતીત રચનાના ૧૫૦ વર્ષની ઉજવણી માટે છે, જેણે ભારતની સ્વતંત્રતા યાજવળને પ્રેરણા આપી અને રાષ્ટ્રીય ગૌરવ અને એકતાને પ્રેરણા આપતું રહે છે.

વસાહતી કાળ દરમિયાન, વંદે માતરમ્ એ સંકલ્પની ઘોષણા બની ગયું કે ભારત આઝાદ થશે, ગુલામીની બેડીઓ ભારત માતા દ્વારા તોડી નાખવામાં આવશે અને બેના બાળકો પોતાના ભાગના નિર્માતા બનશે

- વંદે માતરમ્ ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામનો અવાજ બન્યો, એક એવું સૂત્ર જે દરેક ક્રાંતિકારીના હૈલ પર ગુજતું રહ્યું, એક એવો અવાજ જે દરેક ભારતીયની લાગણીઓને વ્યક્ત કરતો હતો
- વંદે માતરમ્, સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીઓનું ગીત બધા ઉપરાંત એક શાશ્વત પ્રેરણા પણ છે. તે આપણને ફક્ત આપણી સ્વતંત્રતા કેવી રીતે પ્રાપ્ત થઈ છે જે યાદ નથી અપાવે પણ આપણે તેનું રક્ષણ કેવી રીતે કરવું બોધે છે તે પણ યાદ અપાવે છે
- જ્યારે પણ રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકાવવામાં આવે છે, ત્યારે આપણા હૃદયમાંથી આ શબ્દો સ્વયંભૂ ગૂંચુ ઉઠે છે - ભારત માતા કી જય... વંદે માતરમ્...

કમલમ્ પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ નવી દિલ્હીમાં રાષ્ટ્રીય ગીત 'વંદે માતરમ્' ની ૧૫૦મી વર્ષગાંઠ નિમિત્તે એક વર્ષ સુધી ચાલનારા સ્મરણોત્સવનું ઉદ્ઘાટન કર્યું. આ ભવન સંબોધના શ્રી મોદીએ કહ્યું કે વંદે માતરમ્ માત્ર એક સ્વપ્ન અને એક પવિત્ર સંકલ્પ છે. તેમણે (ભાર મુશ્કેલ કેવું વંદે માતરમ્ ભારત માતા પ્રત્યેની ભક્તિ અને આત્મિક સંપર્કનું પ્રતીક છે. આ એક શબ્દ આપણને આધ્યાત્મિક સંપ્રદાયોડ છે, આપણા વર્તમાને આત્મવિશ્વાસથી ભરી દે છે અને આપણા ભવિષ્યને એવું માનવાની હિંમત આપે છે કે કોઈ પણ સંસ્કૃતિ પૂર્ણ થવાથી દુર નથી અને કોઈ પણ ધ્યેય આપણી પહેલથી ભરત નથી. વંદે માતરમ્ ના સામૂહિક ગાયનની અભિવ્યક્તિની મહત્તાઓથી આગળ ભરતને ઉત્કૃષ્ટ અને ભવગ્રાહના, શ્રી મોદીએ કહ્યું કે આટલા બધા અવાજો વચ્ચે, અકબંધીવલ્ય, અકબંધ અવાજ, એક સહચરો સમય અને એક સળ પ્રવાહ ઉભરી આવ્યો. તેમણે હૃદયને ઉજાંઘે ભરી દેવા સંકલિતના પશ્ચ અને લક્ષ્યનો ઉલ્લેખ કર્યો. પ્રધાનમંત્રીએ કહ્યું કે ૭ નવેમ્બર એ એક ઐતિહાસિક દિવસ છે. આ સ્મરણોત્સવ 'વંદે માતરમ્' ના ૧૫૦ વર્ષની ઉજવણી કરે છે. તેમણે કહ્યું આ શુભ અવસર આપણા નાગરિકોને નવી પ્રેરણા અને ઉજાંઘે પ્રેરકરશે. ઉત્ક્રિસ્ટના પાશ્વમાં આ ઉજાંઘેના પાસરવા માટે, વંદે માતરમ્ ના સમર્પિત એક ખાસ સ્મારક સિક્કો અને ટપાલ ટિકિટ બહાર પાડવામાં આવી. ભારત માતા માટે મોમુલ્કાનું સમર્પિતકાર્ય નવા ભારતના તમામ નાગરિકો અને મહાન હૃદયોના શ્રદ્ધાંજલિ આપ્યા. શ્રી મોદીએ ઉજાંઘેના દરેકને શુભેચ્છાઓની અને વંદે માતરમ્ ના ૧૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થવા પર દરેક નાગરિકને શુભેચ્છાઓ પહોંચી દેવા તથા એક કેન્દ્રિય સંદેશ છે તે જોતાં, પ્રધાનમંત્રીએ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો - 'વંદે માતરમ્' નો સારુ ભારત - મા ભારતી - ભારતનો શુભાવિચાર છે. આવિચાર માવ સંસ્કૃતિના સંકલિત જ આકાર લેવા લાગ્યો હતો, એક અવનિરૂપિત અણખ બનાવી છે, એક અવનિરૂપિત અણખ બનાવી છે. શ્રી મોદીએ ભાર મુશ્કેલ કે ભારત શક્તિ અને નૈતંત્રતા વચ્ચેના સુતરમાં સંજો છે અને આ રીતે એક શુભ રાષ્ટ્ર - શુભ સોનાની મા બની આવ્યું છે. શ્રી મોદીએ જણાવ્યું કે ભારતની શક્તિ પ્રકાર છે. સત્કર્મથી, વિચારે ભારતની સમૃદ્ધિની સત્કર્મથી સંભાળે છે. શ્રી મોદીએ પહેલા ભારત વેશિક GDP ના લગભગ અડધાથી વધુ ભારત પ્રતિનિધિત્વ કરતું હશે, જોકે તેમણે કહ્યું કે જ્યારે ભારતમાં વંદે

વંદે માતરમ્

રાષ્ટ્રીય ગીત કે 150 વર્ષ કા સ્મરણોત્સવ

આ સમારંભમાં મુખ્ય કાર્યક્રમની સાથેસાથ સમાજના તમામ વર્ગોના નાગરિકોની ભાગીદારીની સાથે સાર્વજનિક સ્થળો પર 'વંદે માતરમ્' ના સંપૂર્ણ સંસ્કરણનું સામૂહિક ગાયન કરવામાં આવ્યું.

વંદે માતરમ્ નો સાર ભારત, ભારત માતા અને ભારતનો શાશ્વત વિચાર છે: પ્રધાનમંત્રી

વંદે માતરમ્ નો સાર ભારત, ભારત માતા અને ભારતનો શાશ્વત વિચાર છે: પ્રધાનમંત્રી

વંદે માતરમ્ નો સાર ભારત, ભારત માતા અને ભારતનો શાશ્વત વિચાર છે: પ્રધાનમંત્રી

વંદે માતરમ્ નો સાર ભારત, ભારત માતા અને ભારતનો શાશ્વત વિચાર છે: પ્રધાનમંત્રી

વંદે માતરમ્ નો સાર ભારત, ભારત માતા અને ભારતનો શાશ્વત વિચાર છે: પ્રધાનમંત્રી

વંદે માતરમે દેશને એક કરવાનું કામ કર્યું અને રાષ્ટ્રભાવના સાથે દેશનું ગૌરવ વધાર્યું - ઉર્જા મંત્રીશ્રી ક્રમિકેશ પટેલ

મંત્રીશ્રીએ રાષ્ટ્ર ગૌરવના આ દિવસે સૌને સ્વદેશી અપનાવવા અને આત્મનિર્ભર ભારતમાં પોતાનું યોગદાન આપવા અનુરોધ કર્યો

મહેસાણા ખાતે ઉર્જા મંત્રીશ્રી ક્રમિકેશ પટેલના અધ્યક્ષસ્થાને 'વંદે માતરમ્' @150 ની જિલ્લા કક્ષાની ઉજવણી કરવામાં આવી

કમલમ્, મહેસાણા, ભારતના રાષ્ટ્ર ગાન 'વંદે માતરમ્' ની ૧૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થવા નિમિત્તે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના માર્ગદર્શન હેઠળ આજે ૦૮ નવેમ્બરના રોજ સમગ્ર દેશમાં રાષ્ટ્રવ્યાપી ઉજવણી થઈ રહી છે. જેના ભાગરૂપે મહેસાણા જિલ્લામાં ઉર્જા મંત્રીશ્રી ક્રમિકેશ પટેલના અધ્યક્ષસ્થાને પોલીસ પરેડ ગ્રાઉન્ડ, મહેસાણા ખાતે 'વંદે માતરમ્' @150 ની જિલ્લા કક્ષાની ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. આ પ્રસંગે સંબોધન કરતા ઉર્જા મંત્રીશ્રી ક્રમિકેશ પટેલે જણાવ્યું હતું કે આજે વંદે માતરમ્ને ૧૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થવાના અવસરે સમગ્ર દેશમાં વંદે માતરમ્ના સમૂહ ગાન સાથે ઉજવણી થઈ રહી છે. જેમાં વંદે માતરમ્ની આગ્રહની ચળવળમાં જે ભૂમિકા રહી છે તે ભૂમિકાને ઉજાગર કરવા રાજ્યભરમાં વંદે માતરમ્નું સમૂહ ગાન અને સ્વદેશી

ભારત એ એક ધરતીનો ટુકડો નથી, પણ એક મહાન જીવઆત્મા કેદેવી શક્તિ છે, આ 'વંદે માતરમ્' ગીત સાથે સ્વદેશી પાણીની રાષ્ટ્રભાવના પણ ખેડાયેલી છે - મંત્રીશ્રી અર્જુન મોટવાડિયા

સ્વદેશી અભિયાનને પરાવલંબન માંથી મુક્તિ તરફ જવાની લડાઈ છે - મંત્રીશ્રી અર્જુન મોટવાડિયા

આપણે જે કામ કરીએ તે ઉદામ દેશભક્તિ ભની રહે તે રીતે કરીએ, ખેડૂત ખેતી કરે, શિક્ષક સારી રીતે ભણાવે, કર્મચારી -અધિકારી નિષ્ઠાપૂર્વક ફરજ નિભાવે તે સાચી રાષ્ટ્ર ભક્તિ છે, અને તેજ ભારત માતા પ્રત્યે આદરભાવ ગણાશે - મંત્રી શ્રી અર્જુન મોટવાડિયા

કમલમ્, ભારતનું રાષ્ટ્રગીત 'વંદે માતરમ્' આપણો રાષ્ટ્રીય ગૌરવ, એકમાત્ર સ્વામિયાનુપ્રતિક છે. બંકિમચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાયે લખેલું આ ગીત ભારતના સ્વાતંત્ર્ય આંદોલનથી લઈને આજ સુધી પ્રેરણાનું અમૂલ્ય સ્ત્રોતરહ્યું છે. આ ગીતનું રચાયણ ૧૯૧૧ વર્ષ પૂર્ણ થવાનાં અવસરે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના માર્ગદર્શન હેઠળદેશવ્યાપી સ્વદેશી 'વંદે માતરમ્' @150 ઉજવણી કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. આ દેશભક્તિના મહાપવન 'વંદે માતરમ્' @150 અંતર્ગત ગઈવર્ષે જિલ્લામાંપણ રાષ્ટ્રગીત 'વંદે માતરમ્'ના ઐતિહાસિક પ્રસંગની ઉજવણીનુંજિલ્લાકલેક્ટર કચેરી ખાતે, સવારે ૦૮.૩૦ વાગ્યે વન અને પંચાયત સ્તરીશ્રી અર્જુનભાઈ મોદેવાડિયાની અધ્યક્ષતામાં આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. કાર્યક્રમનો શરૂઆતમાં અધિકારીશ્રીઓએ રાષ્ટ્રગીત 'વંદે માતરમ્' ના મૂળ સ્ત્રોતરૂપનું સમૂહગાન અંતરવરે ગાઈને કરી હતી. જે નાથી સમગ્ર કચેરી વાતાવરણદેશભક્તિનો ભાવનાથી તરુબોળ બન્યું હતું. આ અવસરે મંત્રીશ્રી અર્જુન મોટવાડિયાએ જણાવ્યું હતું કે, 'વંદે માતરમ્' ગીત લખાયું અને ૧૫૦ વર્ષ પૂરા થયા છે. બંગાળના મહાન કવિ બંકિમ ચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાયે દ્વારા આનંદ મઠ પુસ્તકમાં આ ગીત લખાયું છે. તેમ જણાવતામંત્રીશ્રીએ આપુસ્તક અને ગીતનો ઇતિહાસ પણ જણાવ્યો હતો.

વધુમાં તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, આ ગીત દ્વારા એ વ્યક્ત કરવામાં આવ્યું છે કે, ભારત એક ધરતીનો ટુકડો નથી, પણ આત્મા છે, દેવી શક્તિ છે. ભારતમાં વિવિધતા છે, ભાષા, પરંવેશ, રિવાજોબધુ પ્રદેશો પ્રદેશો બદલાય છે, જેનાકારણે જ આપણા દેશમાં એક કલકલત છે કે, બાર ગાઉએ બોલીબદલાય. અને આટલી વિવિધતા હોવા છતાં આપણા દેશ એક છે. વંદે માતરમ્ ગીતમાં જે ભાવનાવ્યક્ત કરી છે, તે દરેક નાગરિક જીવનમાં ઉભરી રહી છે. અને આ ગીત સાથે સ્વદેશી પાણીની રાષ્ટ્રભાવનાપણ જોડાયેલી છે. આ ગીતદેશની આત્મા છે. વીર ભગતસિંહ, સુપ્રસાદઅને વજીરુલ શહીદ દ્વારા હતા ક્રાંતિકારીઓના મુખે આ ગીતનાં ૧૭૦વર્ષે અંગ્રેજોની ગુલામીમાંથી મુક્તિ માટે વંદે માતરમ્નો નારો આપ્યો હતો. તરુબોળ બન્યું હતું. આ અવસરે મંત્રીશ્રી અર્જુન મોટવાડિયાએ જણાવ્યું હતું કે, મહાત્મા ગાંધીજીએ આગ્રહ કરીને રાષ્ટ્રગીતનું સ્વદેશીનો નારો આપ્યો અને જરૂરિયાત હતી. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જ્યારે વંદે માતરમ્ ગીતની ૧૫૦મી જયંતી ઉજવવાનું નક્કી કર્યું છે, તેમાં સ્વદેશી મુવમેન્ટનો પણ સમાવેશ થાય છે. જે 'પ્રાવલંબનમાંથી મુક્તિ તરફ જવાની પણ લડાઈ છે. આ અવસરે તેમણે એમ પણ ઉમેર્યું હતું કે, આપણે જે કામ કરીએ તે ઉદામ દેશભક્તિ બનીરહે, તેરીતે કરીએ, ખેડૂત ખેતી કરે, શિક્ષક સારી રીતે ભણાવે, કર્મચારી -અધિકારી નિષ્ઠાપૂર્વક ફરજ નિભાવે તે જ સાચી રાષ્ટ્ર ભક્તિ છે, અને તેજ ભારત માતા પ્રત્યે આદરભાવ ગણાશે.

વડાપ્રધાનશ્રીની આગેવાનીમાં અનેક પ્રકારની યોજનાઓ નારીને સશક્ત બનાવવાની ભાવના સાકાર કરી રહી છે. તેમ જણાવતા મંત્રીશ્રીએ ઉમેર્યું હતું કે, એક સમયે એવાહતો કે દેઈરીમાંથી હોય ત્યારે, ટીકરીને બજાર જવું હોય તો ભાઈને સહેલું લઈ જવું, આજે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈની પહેલથી પોલીસ સેફ્ટી દ્વારા હતા ક્રાંતિકારીઓના મુખે આ ગીતનાં ૧૭૦વર્ષે અંગ્રેજોની ગુલામીમાંથી મુક્તિ માટે વંદે માતરમ્નો નારો આપ્યો હતો. આઈસરો દેશના દુરમનોને ઠંડીને સહેલું તરવેવું છે. વધુમાંમંત્રીશ્રીએ

તસ્વીર છે. સાથે સ્વદેશી વસ્તુઓ પરીદેશનો આગ્રહ કરનાજણાવ્યું હતું કે, સ્વદેશી અપનાવીએ અને લોકને પ્રેરિત કરીએ, તથા માતૃભૂમિ પ્રતિસમર્પણની ભાવના સાકાર કરીએ, અને ભારત વિશ્વગુરુ બને, ઈકોસિસ્ટમમારત બને એવા શુભ ભાવ સંકલ્પ સાથે દેશ હિત કાર્યોમાં મેથા જોડાયેલા રહેવપણ મંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે પૂર્વ ધારાસભ્યશ્રી અશોકભાઈ ઘેઠળ, ગાંધીનગરના મેયર શ્રી મીરાબેન પટેલ, કલેક્ટરશ્રી ગાંધીનગર મેહુલ કે. દવે, કમિશનર શ્રી જે. એન. વાઘેરા, અધિક નિવસીકલેક્ટર શ્રી નિશા શર્મા સહિત સંકલનના તમામ અધિકારીશ્રીઓ અને કલેક્ટર કચેરીના કર્મચારીઓએ 'વંદે માતરમ્' ના સમૂહ ગાન ઉપરાંત 'સ્વદેશીયથ' ગ્રેસર કરી દેશનાં ઉત્કલનોનું ઉજાગર, આત્મનિર્ભર ભારતનું સપના અને સ્વદેશી યજ્ઞવળનું આગળ વધારવાનાં સંકલ્પકર્યો હતા.

વંદે માતરમ્ની આગ્રહની ચળવળમાં જે ભૂમિકા રહી છે તે ભૂમિકાને ઉજાગર કરવા દેશભરમાં સમૂહ ગાન દ્વારા ઉજવણી

બિહારચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ માં માનદ સંયોજક તરીકે નિમણૂક

કમલમ્, ગાંધીનગર ક્રમિકેશ કુમાર સિંહને બિહાર ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ દ્વારા માનદ સંયોજક તરીકે નિમણૂક આપવામાં આવી છે. ક્રમિકેશ સિંહે આજવાબદારી બદલ ચેમ્બરના અધ્યક્ષ પી.કે. અગ્રવાલ, કારોબારી સમિતિ અને ચેમ્બરના સભ્યો પ્રત્યે આભાર વ્યક્ત કરતા કહ્યું કે આવી સંસ્થાના ભાગ બનવું એ ગવંની વાત છે. આ સંસ્થા એક સદીથી વેપાર અને ઉદ્યોગોના વિકાસ માટે યોગદાન આપી રહી છે.

ભગવાવા બિરસા મુંડાજી ૧૫૦મી જન્મ જયંતિ

જન્મજાતીય ગૌરવ વર્ષ

અંતરિયાળ વિસ્તારથી મુખ્યધારા સુધી માળખાકીય સવલતો દ્વારા વિકાસને વેગ

“દેર ઘર સ્વદેશી, ધર-ધર સ્વદેશી”

પાકા રસ્તા, સિંચાઈ અને વીજળીકરણ જેવી પાયાની સવલતો યકી આદિજાતિ સમુદાયના જીવનમાં સમૃદ્ધિનો નવો સંઘવાય

માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ સરકારી વલખે કલ્યાણ વૈજ્યાય કામ આદિજાતિ સમુદાયનું સમર્થન માટે આર્થિક વિચારણા

માળખાકીય મુશ્કેલીઓ નાબૂદકાર્યા પરીણામી સરકારે વલખે કલ્યાણ વૈજ્યાય કામ માળખાકીય સમર્થનો આપીને તેઓને આર્થિક વિકાસને ધારણી વેગ

માળખાકીય વિકાસની મહત્વપૂર્ણ સિદ્ધિઓ (વર્ષ ૨૦૨૦-૨૫ થી ૨૦૨૪-૨૫):

- આદિજાતિ વિસ્તારોમાં ઓટી ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પાર્ક/પ્લાઝા ઇજાગરોમાં અંદાજિત ₹ ૨,૬૦૬.૩૫ કરોડનાં ૧૦ કામો પૂર્ણ થયા ₹ ૨,૨૧૧.૬૫ કરોડના ૯ કામો પ્રગતિ હેઠળ
- આદિજાતિ વિસ્તારોમાં અંદાજિત ₹ ૧,૭૮૨.૬૨ કરોડના ખર્ચે યકી ૪,૬૫૬ રસ્તા તથા પુલનાં કામો પૂર્ણ
- ઊદ્યોગ નિયામી શાળાઓમાં (૨૦૨૧-૨૨ થી ૨૦૨૫-૨૬) અંદાજિત ₹ ૧૧૦૮ કરોડના ખર્ચે કુલ ૩૬ નવાં ભવનોનું નિમાણ, અંદાજિત ૧૦,૦૦૦ આદિજાતિ વિદ્યાર્થીઓને લાભ
- સરકારી ઊગ્રાણો માટે (૨૦૨૧-૨૨ થી ૨૦૨૫-૨૬) અંદાજિત ₹ ૭૬૦ કરોડના ખર્ચે કુલ ૫૮ નવાં ભવનોનું નિમાણ, અંદાજિત ૧૦,૮૫૦ આદિજાતિ વિદ્યાર્થીઓને લાભ
- એકલવ્ય મોડેલ રેસિડેન્સિયલ સ્કૂલ, GLRS, મોડેલ કે શાળા, સૈનિક સ્કૂલ સહિતની ૨૯ શાળાઓના નિમાણ માટે અંદાજિત ₹ ૪૦૧.૩૫ કરોડનો ખર્ચ
- આદિજાતિ વિસ્તારોના તમામ મહેસૂલી ગામોને પાકા રસ્તાના ખેડાણથી આપવી લેવાયા

આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર

